

2016

RAPORT ANUAL

Asociația de Ecoturism din România

aer

Asociația de Ecoturism
din România

CUPRINS

Parteneri și finanțatori	3
2. MEMBRI AER.....	6
3. DESPRE AER PE SCURT.....	7
4. DEZVOLTAREA DE PRODUSE ȘI DESTINAȚII – PROIECTE IMPLEMENTATE ÎN 2016.....	9
4.1. Sălbăticie în Carpați – bogăție pentru oameni.....	10
4.2. Rețeaua națională de destinații de ecoturism – instrument de dezvoltare durabilă.....	12
4.3. Unitatea de management a destinației (UMD), factor cheie în dezvoltarea locală durabilă prin ecoturism.....	15
4.4. Amenajarea centrului de vizitare al Parcului Național Călimani	17
4.5. Natura pentru oameni: integrarea comunității locale în oferta centrului de vizitare Călimani	19
4.6. Consultanță pentru dezvoltarea ecoturismului în Republica Moldova.....	21
4.7. Meserii frumoase în destinații frumoase	23
4.8. Țara Hațegului – Retezat: destinația ecoturistică de excelență a României.....	25
4.9. Colecția de hărți Discover Eco-Romania – Zenith Maps.....	27
5. CONȘTIENTIZARE	28
6. ADVOCACY.....	28
7. CERTIFICARE ÎN SISTEMUL „ECO-ROMÂNIA”	29
8. INFORMARE & MARKETING	31
8.1. Materiale imprimate	31
8.2. Mediul online.....	31
8.3. Târguri de turism	32
9. STATISTICA TURIȘTILOR LA NIVELUL MEMBRILOR AER.....	33
10. SITUAȚIA FINANCIARĂ (BUGETUL) PE ANUL 2016	35
11. ECHIPA NOASTRĂ ÎN 2016.....	37

AER este membru în următoarele organizații

Asociația Națională a Agențiilor de Turism
Danube Competence Centre
ECOTRANS
Federația Patronatelor din Turismul Românesc
The International Ecotourism Society

Parteneri AER

Autoritatea Națională pentru Turism
Geoparcul Dinozaurilor – Țara Hațegului
Parcul Natural Apuseni
Parcul Național Călimani
Parcul Național Munții Măcinului
ROMSILVA – Direcția Ariei Protejate
Zenith Maps

Parteneri în cadrul proiectelor implementate

Administrația Parcului Național Călimani
Asociația „Ivan Patzaichin - Mila 23”
Asociația de Ecoturism Țara Dornelor
Asociația de Turism Retezat
Asociația EcoLogic
Asociația Ecotur
Asociația Județeană de Turism Sibiu
Asociația Mioritics
Asociația pentru Dezvoltarea Turismului Social și de Sănătate
Asociația Ținutul Zimbrului
Autoritatea Națională pentru Turism
Centrul pentru Ariei protejate și Dezvoltare Durabilă Bihor
CIPRA Elveția
ECOTRANS
Organizația GeoEcologică ACCENT
Primăria Comunei Poiana Stampei
Primăria orașului Zărnești
ProPark – Fundația pentru ariei protejate
RNP ROMSILVA Administrația Parcului Natural Vânători Neamț RA
Școala cu clasele I-VIII Poiana Stampei
WWF Elveția
WWF România

FINANȚATORI

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Mulțumim tuturor finanțatorilor ce ne-au sprijinit să derulăm activitățile propuse pe parcursul anului 2016 și în anii precedenți! Totodată mulțumim tuturor partenerilor de la nivel local și național care au contribuit la realizarea acțiunilor și obiectivelor noastre!

2. MEMBRI AER

Furnizori de servicii ecoturistice:

Absolute Carpathian	Explore Travel Romania	Pensiunea Felicia
Active Travel	Hilde`s Residence	Pensiunea Kalnoky
Apuseni Experience	Inter Pares	Pensiunea La Roată
Asociația Mioritics	Kentauro	Pensiunea Mosorel
Carpat Bike	Liliac Winery	Pensiunea Tradițional Casa
Carpathian Nature Tours	Mocănița de pe Valea	Phototour
Casa Alexandra	Vaserului	Popasul Hunea
Casa dintre Sălci	My Romania	Tioc Nature & Study
Centrul Ecvestru Daksa	Noroc Romania	Travel
Cinșor. Case de oaspeți.	Outdoor Experience*	Tymes Tours*
Transilvania	Pensiunea Anelize	Wanderlust Tour*
Delta Travel	Pensiunea Bio-Haus	Wild Carpathia Adventure
Descoperă Delta Dunării	Cioran*	
DiscoverRomania	Pensiunea Copșamare	

Consultanță în turism și dezvoltare durabilă:

Andrei Blumer	Daniel Secărescu
Călin Hodor	LumeaMare.ro
Cerasela Barboni	Mirela Feneș

Organizații de dezvoltare durabilă și conservarea naturii:

Asociația de Turism Retezat	Fundația ADEPT
Asociația Ecouri Verzi	Organizația Geoecologică Accent*
Asociația Tură în Natură Sibiu (ATINS)*	Societatea Ghizilor și Liderilor Montani -
CAPDD Bihor	Carpați
Centrul de Ecologie Montană	WWF România
Ecotop Oradea	

Membri onorifici:

Alcibiade Kivu	Christoph Promberger
Colin Shaw	

Membri validați la Adunarea Generală din 2016

Cinșor. Case de oaspeți. Transilvania	Wild Carpathia Adventure
Noroc Romania	

Membri excluși:

Asociația Turistică Pro Gheorgheni

Membri retrași:

Fundația Kentauro

Membri auto-suspendați:

Cristiana Pașca-Palmer
Erika Stanciu (SC Campanula Carpatica SRL)

3. DESPRE AER PE SCURT

Ecoturismul în accepțiunea AER

Ecoturismul este o formă de turism în care turistul dorește să fie în natură și să admire tradițiile locale din zonele naturale. Ecoturismul respectă natura și cultura locală și mai mult, contribuie la dezvoltarea comunităților locale și conservarea naturii. Ecoturismul are un impact redus asupra mediului și reușește să comunice atât turiștilor cât și localnicilor valorile naturale și culturale ale zonelor vizitate.

Înființată în 2003, Asociația de Ecoturism din România (AER) a promovat conceptul de parteneriat în procesul de dezvoltare și promovare a ecoturismului în România. Astfel, AER a reușit să realizeze un parteneriat între agenții de turism, pensiuni, administrații de arii protejate, asociații de turism, organizații neguvernamentale de dezvoltare locală și conservare a naturii și administrații publice locale sau naționale. Prin urmare, AER îmbină într-o manieră novatoare sectorul public și cel privat într-un parteneriat pentru conservarea naturii și turism.

Misiune

AER are misiunea de a promova și dezvolta ecoturismul pentru a contribui la conservarea naturii și a veni în sprijinul comunităților locale din zonele de valoare naturală. În acest fel, AER contribuie la

creșterea calității serviciilor legate de ecoturism și promovează natura ca element esențial al imaginii turistice a României.

Obiective

1. Dezvoltarea și promovarea unei rețele de destinații de ecoturism la nivel național.
2. Dezvoltarea serviciilor ecoturistice și a infrastructurii în destinațiile ecoturistice din România.
3. Crearea și promovarea unei imagini bine definite a României ca destinație ecoturistică la nivel internațional.
4. Creșterea numărului de clienți pentru membrii AER și pentru alți furnizori de servicii ecoturistice cu produse certificate în sistemul Eco-Romania.

Domenii de activitate

AER susține ecoturismul în România, sprijinind dezvoltarea unei rețele de destinații ecoturistice, precum și produsele sau serviciile locale. AER promovează această rețea pe plan național și european, totodată promovând România ca destinație ecoturistică. Și nu în ultimul rând, AER susține eforturile locale și naționale de conservare a naturii!

Activitatea AER se compune din patru mari domenii de lucru:

- dezvoltarea de produse și destinații de ecoturism;
- conștientizarea la nivel național a importanței dezvoltării ecoturismului;
- implementarea programului de evaluare și certificare în ecoturism "Eco-Romania";
- promovarea la nivel național și internațional a produselor de ecoturism și a destinațiilor de ecoturism.

Desigur că aceste patru domenii de lucru, cât și activitățile specifice lor, sunt relaționate între ele, acestea neputând fi tratate la nivel individual.

4. DEZVOLTAREA DE PRODUSE ȘI DESTINAȚII – PROIECTE IMPLEMENTATE ÎN 2016

Această componentă este implementată pe parcursul anului 2013 prin intermediul a nouă proiecte și o activitate realizată în regim de parteneriat, descrise în cele ce urmează:

- 4.1. Sălbăticie în Carpați – bogăție pentru oameni
- 4.2. Rețeaua națională de destinații de ecoturism – instrument de dezvoltare durabilă
- 4.3. Unitatea de management a destinației (UMD), factor cheie în dezvoltarea locală durabilă prin ecoturism
- 4.4. Amenajarea centrului de vizitare al Parcului Național Călimani
- 4.5. Natura pentru oameni: integrarea comunității locale în oferta centrului de vizitare Călimani
- 4.6. Consultanță pentru dezvoltarea ecoturismului în Republica Moldova
- 4.7. Meserii frumoase în destinații frumoase
- 4.8. Țara Hațegului – Retezat: destinația ecoturistică de excelență a României
- 4.9. Colecția de hărți Discover Eco-Romania – Zenith Maps

4.1. Sălbăticie în Carpați – bogăție pentru oameni

Perioada de implementare

1 septembrie 2013 – 30 aprilie 2017

Problema de fond

Există o preocupare din ce în ce mai mare la nivel internațional pentru constituirea unor zone extinse de sălbăticie care să asigure condiții specifice de management și conservare. În momentul de față în România nu există nicio zonă de sălbăticie oficial recunoscută, dar nici nu au existat inițiative pentru identificarea și înființarea unor astfel de zone. Cu toate acestea, managerii de arii protejate din sud-vestul României recunosc unor nuclee de sălbăticie, așa cum au fost ele identificate în planurile de management

Scopul proiectului

Dezvoltarea durabilă și crearea unei zone de sălbăticie în Carpații de sud-vest

Obiectivele specifice

- Crearea condițiilor pentru o rețea funcțională de zone de sălbăticie în 5 arii protejate din sud-vestul Carpaților prin îmbunătățirea managementului, creșterea capacității managerilor ariilor protejate, conștientizare în cadrul actorilor cheie de pe plan local.
- Promovarea și sprijinirea dezvoltării locale și regionale durabile în relație cu promovarea zonei proiectului ca una din zonele de sălbăticie de top din Europa, inclusiv dezvoltarea acesteia ca parte a rețelei naționale de destinații de ecoturism.
- Sprijinirea actorilor cheie de pe plan local (administratorii de arii protejate, autorități publice locale și județene) să elaboreze o strategie pentru zona de sălbăticie din partea de sud-vest a Carpaților, astfel încât aceasta să constituie baza dezvoltării ulterioare a zonei.
- Folosirea rezultatelor obținute, precum și a problemelor întâlnite pentru informarea autorităților publice centrale referitor la problemele de management a zonei de sălbăticie, precum și oportunitățile de dezvoltare durabilă locală și regională.

Aria geografică: Carpații de sud-vest

Beneficiari

- administrațiile de parcuri naționale și naturale din zona proiectului;
- membri ai comunităților locale;
- turiști;
- proprietarii de afaceri ecoturistice.

Rezultate așteptate – pentru partea de ecoturism

- realizarea auto-evaluării pentru zona din cadrul proiectului ca destinație de ecoturism și depunerea documentației pentru evaluarea acesteia de către ANT;
- plan de acțiune pentru dezvoltarea ecoturismului;
- o potecă tematică;
- o hartă ecoturistică în cadrul colecției *Discover Eco-Romania – Zenith Maps*;
- studiu cu privire la numărul de vizitatori din zonă și activitățile efectuate de aceștia;
- evaluarea a 3 afaceri în cadrul sistemului de certificare *Eco-Romania*.

Efectele produse

- realizarea unei hărți ecoturistice detaliate la nivelul destinației Cheile Nerei în cadrul colecției *Discover Eco-Romania – Zenith Maps*;
- realizarea unei broșuri de promovare turistică pentru zona Carpaților de sud-vest;
- participarea cu stand propriu la târgul de turism FESPO Zurich;
- omologarea traseelor turistice de drumeție din destinația Cheile Nerei;
- realizarea a 5 trasee de cicloturism în destinația Cheile Nerei;
- asistență pentru pensiunile din destinația Cheile Nerei pentru creșterea calității serviciilor turistice;
- realizarea unui website de promovare a zonei;
- realizarea a 12 panouri informative la nivelul destinației Cheile Nerei și amplasarea acestora la pensiuni și în principalele puncte din destinație;
- scoaterea panourilor informative deteriorate din destinație.

Bugetul AER (în EUR): 94.582 EUR (din care 10% cofinanțare AER)

Parteneri

- WWF Elveția
- WWF România
- ProPark – Fundația pentru arii protejate
- Asociația Ecotur

Finanțatori: Programul de Cooperare Elvețiano-Român

4.2. Rețeaua națională de destinații de ecoturism – instrument de dezvoltare durabilă

Perioada de implementare

1 mai 2014 – 30 aprilie 2016

Problema de fond

Proiectul răspunde unor probleme legate de comunitățile rurale din micro-regiuni unde există arii protejate și comunități locale ce ar putea, în condițiile potrivite, să-și dezvolte o ofertă de produse și servicii de ecoturism. Comunitățile rurale din aceste micro-regiuni au un nivel scăzut de opțiuni de dezvoltare, neoferind oportunități pentru locuri de muncă și venituri. Totodată, micile afaceri din domeniul turismului își găsesc cu greu o piață de desfacere pentru serviciile lor, iar pe de altă parte potențialii turiști accesează cu greu informațiile despre serviciile de bună calitate din aceste posibile destinații. Administratorii de arii protejate, la rândul lor sunt sub o presiune crescândă din partea comunităților locale de a nu aduce constrângeri asupra folosirii resurselor naturale și a bloca dezvoltarea locală, ceea ce în majoritatea cazurilor nu se bazează pe principii durabile.

Scopul proiectului

Creșterea capacității de operare a rețelei de destinații de ecoturism la nivel național care să contribuie la: a) dezvoltarea locală durabilă prin aplicarea unor măsuri de dezvoltare a destinațiilor și creșterea vizibilității acestora pe piața românească și europeană și b) conservarea naturii prin integrarea ariilor naturale protejate în dezvoltarea regională.

Obiectivele specifice

- Existența unei rețele de destinații de ecoturism la nivel național care să răspundă exigențelor normelor în domeniu ale ANT și să contribuie la evidențierea ecoturismului ca produs strategic al turismului durabil românesc.
- Existența unei capacități optime la nivelul fiecărei destinații pentru a stimula măsuri concrete de dezvoltare durabilă prin ecoturism.

Aria geografică: nivel național

Beneficiari

- comunitățile locale preponderent din mediul rural, din vecinătatea sau din interiorul unor arii protejate (peste 25 de comunități);
- minim 9 administrații de arii protejate din 9 micro-regiuni;
- ONG-urile la nivel local;
- vizitatorii/turiștii acestor posibile destinații;

- sectorul de afaceri din domeniul turismului la nivel local;
- specialiștii din cadrul structurilor Autorității Naționale în Turism.

Rezultate așteptate

- un ghid care să prezinte etapele procesului de dezvoltare a unei destinații de ecoturism;
- criteriile de evaluare a destinațiilor vor fi funcționale și actualizate conform situației din teren, după o primă rundă de evaluare la nivelul a nouă micro-regiuni;
- criteriile pentru destinații de ecoturism din România vor fi evaluate conform standardului Consiliului Global al Turismului Durabil (GSTC) în vederea obținerii recunoașterii internaționale;
- cel puțin 15 reprezentanți zonali ai ANT vor putea să ofere informații competente despre destinațiile de ecoturism;
- un eveniment la nivel național de promovare a rezultatelor proiectului și a finanțatorilor, cel puțin 70 de participanți, minim 10 apariții în presa națională;
- minim 10 articole în presa națională despre proiect și finanțatori;
- 20 de persoane instruite în managementul destinației;
- 10 participanți la o vizită de studiu într-o destinație din străinătate vor avea cunoștințe practice despre cum funcționează o destinație de ecoturism;
- 10 evaluatori independenți vor fi instruiți conform sistemului de certificare Eco-România pentru îmbunătățirea serviciilor ecoturistice pe plan local;
- actorii de pe plan local vor avea cunoștințe despre destinațiile de ecoturism și rolul lor în acestea;
- minim 20 de servicii turistice (pensiuni sau circuite) vor atinge un nivel optim al durabilității din punct de vedere mediu – social – economic;
- existența unui pachet minim de materiale informative în fiecare din cele 9 destinații;
- promovarea destinațiilor de ecoturism în mediul online printr-o platformă web ce prezintă cele 9 destinații cu toate informațiile turistice necesare planificării unei vacanțe, în variantă bilingvă;
- promovarea celor 9 destinații de ecoturism la un târg reprezentativ la nivel național;
- informațiile și materialele de promovare din destinațiile de ecoturism vor fi disponibile în centrele de vizitare și informare turistică.

Efectele produse în 2016

- realizarea a 10 hărți schematice, câte una pentru fiecare zonă parteneră inclusă în proiect;
- amenajarea unui magazin de suveniruri produse local în incinta centrului de vizitare al Parcului Național Călimani;
- înregistrarea la OSIM a siglei AER;
- realizarea ghidului pentru dezvoltarea unei destinații de ecoturism;
- participarea la 4 evenimente de promovare a ecoturismului: Destinations Londra, Târgul de Turism al României, ITB Berlin și Salonul Bicicletei;
- realizarea și lansarea noii platforme de promovare a ecoturismului www.eco-romania.ro;

- organizarea conferinței naționale de ecoturism;
- evaluarea a 20 de afaceri în cadrul sistemului de certificare de bune practici în ecoturism, *Eco-România*;
- organizarea unui curs de pregătire în managementul destinației cu reprezentanții celor 10 zone incluse în cadrul proiectului.

Bugetul proiectului (în EURO): 154.741,21 euro (15.725,6 euro cofinanțare AER și ANT)

Parteneri

- Autoritatea Națională pentru Turism

Finanțatori: proiect finanțat prin granturile SEE 2009 – 2014, în cadrul Fondului ONG în România

4.3. Unitatea de management a destinației (UMD), factor cheie în dezvoltarea locală durabilă prin ecoturism

Perioada de implementare

Septembrie 2014 – iunie 2019

Problema de fond

Cu toate că în ultimii ani AER a depus eforturi considerabile pentru dezvoltarea destinațiilor de ecoturism iar ANT, în parteneriat cu AER și INCDT, a dezvoltat metodologia de recunoaștere oficială a acestora (aceste destinații fiind în proces de evaluare), aceste zone nu au ajuns într-un stadiu optim de dezvoltare astfel încât să îndeplinească condițiile de ecoturism implementând un set de măsuri comune și concrete la nivelul destinației. Fiind un domeniu relativ nou, există o nevoie majoră de creștere a capacității de management pe ecoturism la nivelul fiecărei zone și totodată de creștere a capacității profesionale a celor implicați în acest domeniu în special din domeniul privat dar și public.

Scopul proiectului

- *Componenta de advocacy, cooperare și promovare la nivel național și european* - urmărește continuarea integrării ecoturismului ca politică coerentă între măsurile susținute de ANT printr-o acțiune constantă de advocacy și cooperare susținută în mod direct de către AER.
- *Componenta de susținere a înființării de UMD-uri și destinații funcționale* - urmărește definirea și implementarea unor modele de UMD-uri în fiecare destinație de ecoturism (minim șapte destinații).

Obiectivele specifice

- Să existe minim șapte destinații de ecoturism recunoscute de ANT și care să implementeze o politică coerentă de dezvoltare și promovare a ecoturismului.
- Fiecare destinație de ecoturism să fie coordonată de UMD, care să funcționeze într-o rețea de în coordonarea AER, ce devine partenerul constant al ANT în promovarea și dezvoltarea turismului din România.
- Fiecare UMD local
 - să fie recunoscut și apreciat ca manager de destinație de către actorii locali din domeniul privat și public de pe plan local;
 - să aibă capacitatea de a planifica, coordona și implementa politicile locale de ecoturism;
 - să aibă un mecanism de finanțare funcțional.

Aria geografică: nivel național

Beneficiari

- comunitățile locale preponderent din mediul rural, din vecinătatea sau din interiorul unor arii protejate;
- administrațiile de arii protejate;
- vizitatorii/turiștii din destinațiile de ecoturism;

Rezultate așteptate

- ecoturismul rămâne în atenția ANT, se derulează cel puțin o rundă de evaluare de destinații pe an și există acțiuni de promovare a destinațiilor din partea ANT;
- portalul de ecoturism va deveni unul dintre site-urile de referință pentru turismul din România;
- rețeaua de destinații de ecoturism va deveni cunoscută în România și Europa;
- cel puțin 7 UMD-uri funcționale în 7 destinații;
- personalul UMD-urilor, și a partenerilor locali implicați în turism a dobândit cunoștințe tehnice în domeniu și le aplică;
- rețeaua de UMD-uri lucrează în parteneriat și sub coordonarea AER derulând o politică coerentă la nivel național.

Efectele produse

Sprijinirea celor 7 destinații pentru:

- elaborarea și implementarea strategiei de dezvoltare a ecoturismului;
- implementarea de acțiuni de promovare la nivel național și internațional,
- realizarea infrastructurii ușoare la nivel de destinație precum rețeaua de trasee de cicloturism, trasee tematice etc.,
- reprezentare la nivel național față de Minister și alte instituții.

Bugetul proiectului (în RON): 393.780 lei

Finanțatori: Fundația pentru Parteneriat și Fundația Româno-Americană (RAF)

4.4. Amenajarea centrului de vizitare al Parcului Național Călimani

Perioada de implementare

mai 2014 – noiembrie 2016

Problema de fond

În ultimii doi ani au fost implementate în Parcul Național Călimani două proiecte majore finanțate prin fonduri europene: unul condus de administrația parcului, prin care s-a construit clădirea centrului de vizitare, și un altul condus de un ONG local, prin care s-a înființat un centru de informare turistică. Ambele proiecte au contribuit la crearea unei baze solide pentru dezvoltarea destinației de ecoturism, dar este nevoie în continuare de dezvoltarea și implementarea un concept de interpretare turistică însoțit de infrastructura potrivită, ambele în legătură directă cu centrul de vizitare.

Scopul proiectului

Țara Dornelor – Călimani devine una dintre cele mai dezvoltate destinații de ecoturism din țară, astfel încât ariile protejate și politica de conservare a acestora să capete o valoare economică și socială reală în dezvoltarea micro-regională.

Obiectivele specifice

- amenajarea interioară și exterioară centrului de vizitare al Parcului Național Călimani.
- amenajarea infrastructurii de interpretare în tinovul Șaru Dornei (parte a centrului de vizitare).
- integrarea ofertei turistice pe plan local și realizarea unui parteneriat local funcțional între principalii actori din domeniul ecoturismului.

Aria geografică: Țara Dornelor, Parcul Național Călimani.

Beneficiari

- administrația Parcului Național Călimani;
- membri ai comunităților locale (inclusiv școli locale);
- turiști.

Rezultate așteptate

- amenajarea centrului de vizitare al Parcului Național Călimani;
- realizarea și amplasarea în teren a infrastructurii de interpretare în tinovul Șaru Dornei (parte a centrului de vizitare).

Efectele produse în 2016

- realizarea unui ansamblu interpretativ compus din interiorul centrului de vizitare, curtea acestuia și tinovul Șaru Dornei;
- pregătirea personalului administrației parcului pentru a oferi tururi ghidate în centrul de vizitare;
- realizarea unui workshop cu proprietarii de pensiuni din rețeaua locală de ecoturism pentru creșterea calității serviciilor oferite de aceștia;
- realizarea unor vizite de evaluare a pensiunilor din rețeaua locală și elaborarea unei fișe de recomandări pentru fiecare pensiune pentru creșterea calității serviciilor.

Bugetul proiectului (în EUR): 258.797 euro, din care 135.960 euro cofinanțare AER și ECOTRANS (componenta la nivel național integrează proiectul *Rețeaua națională de destinații de ecoturism*)

Parteneri

- ECOTRANS e.V.

Finanțatori: DBU (Fundăția Federală Germană pentru Mediu)

4.5. Natura pentru oameni: integrarea comunității locale în oferta centrului de vizitare Călimani

Perioada de implementare

15 aprilie - 14 septembrie 2016

Problema de fond

Cu toate că Parcul Național Călimani este un vector de imagine pentru destinația ecoturistică Țara Dornelor, comunitatea locală nu are beneficii reale, iar imaginea acesteia nu este asociată parcului. Integrarea serviciilor locale în oferta ariei protejate va transmite un mesaj consistent și va sublinia faptul că ariile protejate reprezintă canale de dezvoltare și nu frâne în dezvoltarea la nivel local.

Scopul proiectului

Îmbunătățirea imaginii Parcului Național Călimani în rândul comunității locale prin crearea de beneficii financiare și integrarea serviciilor locale în oferta centrului de vizitare.

Obiectivele specifice

- Solidificarea relației între localnici și Parcul Național Călimani prin organizarea Zilei Parcului, ca un eveniment important în viața comunității locale, și prin integrarea imaginii comunității locale și a serviciilor oferite de către aceasta în cadrul centrului de vizitare al PNC.
- Creșterea vizibilității centrului de vizitare și a întregii destinației ecoturistice Țara Dornelor la nivel național pentru atragerea de vizitatori.

Aria geografică: destinația ecoturistică Țara Dornelor

Parteneri: Asociația de Ecoturism Țara Dornelor (AETD)

Beneficiari

- administrația Parcului Național Călimani;
- Asociația de Ecoturism Țara Dornelor;
- localnicii din Țara Dornelor;
- vizitatorii din Țara Dornelor.

Rezultate așteptate

- organizarea și derularea evenimentului de lansare a centrului de vizitare al Parcului Național Călimani;
- amenajarea unei expoziții cu fotografii vechi din zonă în incinta centrului de vizitare;
- realizarea calendarului anual de activități al centrului de vizitare;

- realizarea unei excursii de informare pentru presă;
- activități de promovare pentru centrul de vizitare.

Efectele produse

- integrarea comunității locale în centrul de vizitare prin amenajarea unui magazin de suveniruri produse de meșteșugari locali și a unei expoziții cu fotografii vechi colectate de la localnici;
- realizarea unui program anual de evenimente și activități în cadrul centrului de vizitare;
- organizarea unui eveniment de inaugurare a centrului de vizitare;
- realizarea unui info trip pentru jurnaliști cu ocazia inaugurării centrului de vizitare;
- tipărirea de materiale de promovare a centrului de vizitare ce au fost distribuite pe plan local.

Bugetul proiectului (în RON): 23.684 lei (din care 5.424 de lei cofinanțare AER și AETD)

Finanțatori: MOL și Fundația pentru Parteneriat

4.6. Consultanță pentru dezvoltarea ecoturismului în Republica Moldova

Perioada de implementare

10 iulie – 31 octombrie 2016

Problema de fond

Pe teritoriul Republicii Moldova se află un număr de arii protejate ce s-ar preta dezvoltării ecoturismului. Planificarea strategiei de dezvoltare a ecoturismului este sarcina unui grup de lucru creat special în acest sens și care include reprezentanți ai Agenției Turismului și ai altor ministere (mediu, cultură, dezvoltare regională și construcții). Grupul de lucru a elaborat deja un draft al Programului de dezvoltare a ecoturismului în Republica Moldova și un draft Planului de acțiuni, iar acum acestea trebuie ajustate și finalizate.

Scopul proiectului

Subcontractantul trebuie să sprijine activitățile grupului de lucru în elaborarea și definitivarea Programului de dezvoltare a ecoturismului în Republica Moldova și a Planului de acțiuni.

Obiectivele specifice

- Realizarea planului de interpretare din cadrul destinației.
- Realizarea a modelelor de layout pentru minim 5 tipuri de panouri.

Aria geografică: Republica Moldova

Beneficiari

- Agenția Turismului din Republica Moldova

Rezultate așteptate

- analiză sumară a situației actuale din Republica Moldova în ceea ce privește oportunitățile de dezvoltare a ecoturismului;
- facilitare la nivelul grupului de lucru pentru realizarea analizei SWOT;
- revizuirea planului de acțiuni;
- recomandări pentru definirea obiectivelor programului și a indicatorilor strategici;
- recomandări pentru sub-activitățile incluse în cadrul planului de acțiuni.

Efectele produse

- vizite de lucru în ariile naturale protejate;
- elaborarea unei analize sumare a situației curente în ceea ce privește oportunitățile de dezvoltare a ecoturismului;

- facilitarea întâlnirilor la nivelul grupului de lucru;
- elaborarea de recomandări pentru definirea obiectivelor programului și a indicatorilor strategici;
- elaborarea de recomandări pentru sub-activitățile incluse în cadrul planului de acțiuni.

Bugetul proiectului (în Euro): 7.920 EUR

Contractant: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

4.7. Meserii frumoase în destinații frumoase

Perioada de implementare

01 aprilie 2015 – 31 august 2017

Problema de fond

Chiar dacă dezvoltarea ecoturismului și a destinațiilor de ecoturism se află pe agenda publică de mai bine de 8 ani, cadrul la nivel național este departe de a asigura dezvoltarea coerentă a acestui sector. Începând cu anul 2014, Autoritatea Națională pentru Turism a început evaluarea zonelor ce doresc să obțină statutul de destinație de ecoturism, conform sistemului propriu de certificare. Cu toate acestea, în legislația românească nu acoperă conceptul de destinație turistică, iar meseria de manager de destinație turistică nu este inclusă în nomenclatorul meseriilor din România, cu atât mai puțin să aibă un standard ocupațional.

Pe lângă aceste probleme structurale, AER a observat că în general există o slabă pregătire a ghizilor turistici ce prestează programe bazate pe natură: nu au cunoștințe elementare despre conservare și arii protejate, nu stăpânesc tehnici de bază despre activitatea pe care o practică și nu urmează regulat cursuri de prim-ajutor. Toate acestea au un impact negativ asupra performanței ghizilor și, implicit, asupra satisfacției turiștilor.

Scopul proiectului

Consolidarea dezvoltării durabile și conservarea naturii prin ecoturism în zonele rurale care includ zonele protejate.

Obiectivele specifice

- creșterea performanței managementului destinațiilor de ecoturism prin perfecționarea calității resurselor umane locale în vederea stimulării dezvoltării durabile în șapte regiuni cu zone protejate și servicii turistice la scară mică din România;
- creșterea calificării furnizorilor de servicii din România care oferă una dintre activitățile de bază de ecoturism;
- creșterea gradului de conștientizare a publicului larg cu privire la oferta de ecoturism de înaltă calitate din România.

Aria geografică: național

Parteneri: ProPark – Fundația pentru Arii Protejate (aplicant) și CIPRA Elveția

Beneficiari

- părțile interesate din destinațiile de ecoturism;

- afaceri ecoturistice;
- administrațiile publice naționale;
- publicul din București și alte orașe mari.

Rezultate așteptate

- standardul ocupațional pentru meseria de manager de destinație turistică;
- cel puțin 14 persoane instruite în managementul unei destinații ecoturistice;
- 6 ghiduri de bune practici pentru activități ecoturistice;
- un curs de bază și 6 cursuri de specializare pentru ghizii turistici;
- cel puțin 6 tururi evaluate;
- o excursie de studiu pentru cel puțin 10 persoane în Elveția;
- 4000 de broșuri pentru promovarea activităților ecoturistice;
- participarea la 6 evenimente de promovare a activităților ecoturistice;
- workshop la nivel național pentru diseminarea rezultatelor.

Efectele produse

- 30 de persoane cu cunoștințe îmbunătățite pentru servicii de ghidare turistică în natură;
- Crearea unui interes crescut la nivelul autorităților centrale și locale privind meseria de manager de destinație turistică;
- 11 persoane cu cunoștințe îmbunătățite de managementul destinației turistice ca urmare a vizitei de studiu în Elveția.

Bugetul proiectului (în RON): 273.713,00 CHF (din care 74.006 CHF reprezintă bugetul AER)

Finanțatori: Proiect cofinanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.

4.8. Țara Hațegului – Retezat: destinația ecoturistică de excelență a României

Perioada de implementare

01 aprilie 2016 – 30 septembrie 2017

Problema de fond

La nivelul României nu există instrumente care să permită măsurarea și evaluarea impactului economic pe care îl are turismul sau pentru determinarea profilului vizitatorilor. Aceste instrumente stau la baza dezvoltării destinațiilor turistice de orice natură, ajutând la fundamentarea politicilor de marketing sau a celor publice.

Scopul proiectului

Furnizarea de instrumente cheie pentru a crește calitatea procesului de decizie publică pentru măsurile de dezvoltare a ecoturismului alături de protejarea naturii. Aceste instrumente vizează asigurarea monitorizării fluxurilor turistice și ale impactului lor asupra naturii și comunității locale.

Obiectivele specifice

- dezvoltarea unui model de sistem de monitorizare a vizitatorilor pentru o destinație de ecoturism, care poate fi aplicabil la nivel național;
- scoaterea în evidență a profilului ecoturistic al zonei prin afaceri mai responsabile și de o calitate ecologică mai bună;
- promovarea Țării Hațegului – Retezat la nivel național ca destinație de ecoturism de top în România.

Aria geografică: destinația ecoturistică Țara Hațegului - Retezat

Parteneri: Asociația pentru Dezvoltarea Turismului Social și de Sănătate și Asociația de Turism Retezat

Beneficiari

- administratori ai zonelor protejate;
- autorități locale;
- asociații turistice locale;
- companii din domeniul turistic.

Rezultate așteptate

- realizarea unui sistem de monitorizare turistică la nivelul unei destinații;
- realizarea unui manual de monitorizare turistică;

- rezultatele activității de monitorizare la nivelul destinației Țara Hațegului – Retezat;
- workshop la nivel național pentru diseminarea rezultatelor;
- 8 produse ecoturistice evaluate conform sistemului de certificare Eco-România;
- Materiale de promovare a destinației (broșură și website).

Efectele produse

- Rezultate primare în urma colectării parțiale a datelor de monitorizare turistică.

Bugetul proiectului: 76.121 CHF (66.971,26 CHF valoarea grantului și 9.149,74 CHF cofinanțare)

Finanțatori: Proiect co-finanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.

4.9. Colecția de hărți Discover Eco-Romania – Zenith Maps

AER este în parteneriat cu Zenith Maps pentru realizarea unei colecții de hărți a destinațiilor ecoturistice din România. În anul 2013 a apărut o singură hartă.

Obiectivele colecției de hărți:

- promovarea României ca o destinație importantă la nivel European pentru turismul în natură.
- includerea treptată în colecție a tuturor destinațiilor de ecoturism.
- evidențierea atracțiilor naturale și culturale, a activităților turistice și a serviciilor ecoturistice.
- promovarea principiilor de ecoturism și al sistemului de certificare „Eco-România” al Asociației de Ecoturism din România.

Caracteristicile colecției:

- hărți de înaltă acuratețe;
- traseele și punctele de interes au fost culese în teren cu GPS-ul;
- promovează destinațiile ecoturistice și reprezintă un mini-ghid în același timp;
- hărțile sunt plastifiate, fiind rezistente la ploaie și vânt.

Din colecție fac parte:

- Colinele Transilvaniei (Nr. 1-2)
- Țara Branului (Nr. 3)
- Țara Hațegului - Retezat (Nr. 4)
- Postăvaru - Poiana Brașov (Nr. 5)
- Valea Arieșului - Padiș (Nr. 6)
- Băile Tușnad și împrejurimile (Nr. 7)
- Parcul Național Piatra Craiului (Nr.8)
- Țara Dornelor (Nr. 9)
- Munții Măcinului (Nr.10)
- Munții Bucegi (Nr. 11)
- Mara – Cosău – Creasta Cocoșului (Nr. 12)
- Pădurea Craiului (N. 13)
- Cheile Nerei (Nr. 14)

În pregătire:

- Parcul Național Cozia (Nr. 15)

5. CONȘTIENTIZARE

Apariții în mass-media

- Februarie 2016: 6 apariții în presa națională cu ocazia lansării comunicatului de presă referitor la participarea AER la târgurile la FESPO și Destinations;
- Martie 2016: 10 apariții în presa națională cu ocazia Conferinței Naționale de Ecoturism;
- Aprilie 2016: 5 apariții în presa națională cu prilejuate de finalizarea proiectului *Rețeaua națională de destinații de ecoturism – instrument de dezvoltare durabilă*;
- 15 apariții în presa națională și locală cu prilejul lansării Centrului de vizitare al Parcului Național Călimani;

6. ADVOCACY

Pe tot parcursul anului 2016, AER a depus eforturi considerabile pe trei direcții majore:

1. rediscutarea cadrului legal pentru aprobarea oficială a Strategiei de ecoturism.

Pe acest subiect s-a participat la o serie de întâlniri de lucru cu reprezentanții ANT, Ministerul Mediului, INCDT și Ministerul Economiei. Cu toate că s-au făcut demersurile necesare pentru aprobarea Strategiei de ecoturism prin intermediul unei Hotărâri de Guvern, până la sfârșitul anului acest demers nu s-a finalizat.

2. crearea de mecanisme financiare pentru posibilitatea de finanțare a destinațiilor de ecoturism prin intermediul Fondului de Mediu.

Pe acest subiect s-au făcut pași importanți pentru elaborarea ghidului de finanțare. Acest demers a fost realizat prin participarea la întâlniri de lucru cu specialiștii din cadrul Fondului de Mediu și Ministerul Mediului. Programul de finanțare nu a fost pus în practică până la sfârșitul anului 2016.

3. definirea oficială a organizației de management a destinației turistice (OMD).

AER a coalizat un grup tehnic de lucru sub numele de Grupul de Inițiativă pentru OMD. Acest Grup s-a format inițial din reprezentanții Asociației Județene de Turism Sibiu, Asociația de Promovare și Dezvoltare din Oradea și Împrejurimi, Asociația de Turism Bucovina și AER. Grupul de inițiativă a lucrat atât intern pentru armonizarea punctelor de vedere ale membrilor, cât și a participat activ la sesiunile de lucru cu reprezentanții ANT și ai Ministerului Economiei. Rezultatele acestui demers au constat în propunerea unei definiții către ANT care ulterior să fie preluată într-un cadru legislativ adecvat.

7. CERTIFICARE ÎN SISTEMUL „ECO-ROMÂNIA”

Comisia de certificare

La finele anului 2016, comisia de certificare avea în componență următoarele persoane:

- Carmen Chașovschi, conferențiar universitar la Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava;
- Andrei Blumer, președintele AER;
- Doru Tudorache, cercetător de gradul III la INCDT.

Produse certificate – situația la finele lui 2016

- produse certificate în total: 84
- produse cu certificat valabil: 48
- produse evaluate în 2016: 52, din care 45 au primit certificarea *Eco-România*
- produse reevaluate în 2016: 11

Produse certificate operate de membri ai AER

- Pensiunea Popasul Hunea
- Cincșor.Transilvania.Case de Oaspeți
- Pensiunea Bio-Haus
- Casa dintre Sălcii
- Pensiunea La Roată
- Hilde’s Residence Boutique Hotel

Produse certificate care nu sunt operate de membri ai AER:

1. Țara Dornelor

- Pensiunea Valea Dornelor – Dorna-Arini

2. Țara Hațegului

- Pensiunea Iancu - Mălăiești
- Pensiunea Iancu - Sălașu de Sus
- Pensiunea Ulpia Traiana, Sarmizegetusa
- Cabana Codrin - Cârnic

3. Delta Dunării

- Pensiunea Doi Căpitani – Crișan
- Limanul Resort - Chilia Veche
- Pensiunea Solunar - Chilia Veche

4. Mara-Cosău – Creasta Cocoşului

- Pensiunea Mărioara - Breb
- Casa Padiş – Breb
- Pensiunea Țiplea – Ocna Şugatag
- Pensiunea Bontoş - Budeşti
- Pensiunea Anca - Deseşti
- Pensiunea Irina - Deseşti
- Pensiunea Lucia – Ocna Şugatag
- Pensiunea Maramu – Ocna Şugatag
- Pensiunea La Pinte Haiducu – Mara
- Pensiune și camping Babou – Breb
- Village Hotel, Breb

5. Colinele Transilvaniei:

- Villa Abbatis Riding Tour in Transylvania - Villa Abbatis, Apoş

6. Zărneşti – Piatra Craiului:

- Pensiunea Şleaul Mândrului - Fundata
- Pensiunea Daniela - Moieciu de Sus
- Pensiunea Orzan - Moieciu de Sus
- Pensiunea Vlahia Inn - Moieciu de Sus
- Pensiunea Fundăţica - Fundata
- Pensiunea Meridian - Fundata
- Pensiunea Casa Muntelui - Fundata

7. Pădurea Craiului:

- Pensiunea Dorel Codoban – Lazuri
- Pensiunea Turul – Remetea
- Camping Turul – Remetea
- Pensiunea Hanu Brăţcuţei – Bratca

8. Băile Tuşnad și împrejurimile:

- Pensiunea Olt, Băile Tuşnad
- Pensiunea Tulipan, Cozmeni
- Vila Şoimul, Băile Tuşnad
- Hotel Fortuna, Băile Tuşnad

9. Mărginimea Sibiului

- Tură de drumeție în Carpații Meridionali (tur organizat de Reky Travel)

10. Alte zone:

- Cabana Cetățile Ponorului – Padiş

8. INFORMARE & MARKETING

8.1. Materiale imprimate

Cu scopul de a promova activitatea AER la nivel național și internațional prin intermediul târgurilor de turism, în decursul anului 2016 s-a editat **Catalogul AER 2017**, în două ediții: engleză-germană (1500 de buc.) și română-franceză (1000 de buc).

De asemenea, în cadrul proiectelor aflate în implementare au mai fost realizate următoarele materiale de promovare:

- Broșura **Redescoperă România - 10 destinații pentru ecoturism** - publicație nouă, aceasta a fost tipărită în 9000 de exemplare, în limbile română și engleză. Broșura a fost finanțată prin proiectul *Rețeaua Națională de Destinații de Ecoturism* și este disponibilă în format electronic pe website-ul AER.
- Broșura **Descoperă sălbăticia din Carpați** - publicație nouă, aceasta a fost tipărită în 4000 de exemplare, în limbile engleză și germană. Broșura a fost finanțată prin proiectul *Sălbăticia din Carpați, bogăție pentru oameni* și este disponibilă în format electronic pe website-ul AER.

8.2. Mediul online

Website-ul asociatia-aer.ro

Site-ul de prezentare a activității și produselor asociației a fost actualizat cu informații despre proiectele implementate, finanțatorii AER, interpretarea naturii, publicațiile de promovare și de specialitate și altele.

Website-ul eco-romania.ro

S-a continuat munca de încărcare de informații ecoturistice referitoare la serviciile oferite de membri AER sau certificare Eco-România, calendarul de evenimente din destinațiile de ecoturism, traseele de bicicletă sau cele tematice.

Contul de Facebook

Continuă tendința ascendentă a paginii de Facebook, aceasta înregistrând anul acesta o creștere organică de aproximativ 50%, față de doar 35% pentru anul 2015. La finalul lui 2016 numărul total de like-uri era 3.926, față de 2.675 la finalul lui 2015. Această creștere s-a datorat în mare parte activităților implementate în cadrul proiectelor aflate în desfășurare. Profilul paginii a rămas identic, punând accent pe activitățile AER, ale membrilor, pe noutățile din destinațiile cu profil ecoturist și pe diverse aspecte de mediu și de turism din România.

Promovarea produselor certificate

Continuă parteneriatul cu ECOTRANS (European Network for Sustainable Tourism Development) început în anul 2014, în cadrul căruia ni s-a oferit oportunitatea de a promova produsele certificate Eco-Romania pe portalul DestiNet (Sustainable Tourism Information Portal). DestiNet este un portal independent ce își propune să faciliteze crearea de legături la nivel global între persoanele și organizațiile ce au ca misiune practicarea și dezvoltarea turismului sustenabil. Portalul este administrat de rețeaua ECOTRANS.

8.3. Târguri de turism

Pe parcursul anului 2016 echipa AER sau membrii asociației au participat la 7 târguri de turism:

Nr. Crt.	Denumire	Locație	Perioada	Participanți
1.	Ferien Messe	Austria / Viena	14-17 ianuarie	Carpathian Nature Tours
2.	CMT	Germania / Stuttgart	16-24 ianuarie	Carpathian Nature Tours și Inter Pares
3.	FESPO	Elveția / Zurich	28-31 ianuarie	Carpathian Nature Tours, Inter Pares, WWF-România, My Romania
4.	Destinations	Marea Britanie / Londra	4-7 februarie	My Romania, DiscoverRomania, Colin Shaw
5.	Târgul de Turism al României	România / București	25-28 februarie	Biroul AER
6.	ITB	Germania / Berlin	9-13 martie	Carpathian Nature Tours, Inter Pares, Wild Carpathia Adventure
7.	Salonul Bicicletei	România / București	25-27 martie	Biroul AER, Carpat Bike

Participări anulate

- **FREE, Munchen**

Din păcate, date fiind dificultăți apărute în ultimul moment, participarea AER la acest târg nu a mai fost posibilă.

9. STATISTICA TURIȘTILOR LA NIVELUL MEMBRILOR AER

AER realizează în fiecare an o statistică internă cu privire la numărul de turiști ce folosesc serviciile membrilor noștri. Datorită faptului că numărul de membri variază de la un an la altul, aceste date nu sunt relevante la nivel național sau dacă sunt raportate la alți ani, însă oferă o analiză interesantă cu privire la țările de proveniență a turiștilor și durata medie a sejurului acestora.

Tabelul de mai jos ne arată cum a evoluat durata medie a șederii pentru 2016 față de anul 2015. Tendința generală este de creștere în comparație cu anul trecut, în unele cazuri înregistrându-se creșteri considerabile. Țările emițătoare sunt ordonate în funcție de ponderea deținută din totalul turiștilor. Astfel, putem observa că deși turiștii români sunt pe primul loc ca pondere (45% din total), durata media a șederii este printre cele mai mici. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că turiștii români sunt cei mai aproape ca distanță de destinațiile și produsele turistice, fiind vorba în principal de turism de weekend. Pe de altă parte, acest lucru denotă faptul că românii încă nu își planifică principala vacanță în natură în România, ci preferă să meargă peste hotare.

Per total, media șederii la nivelul anului 2016 a fost de 2,72 zile, în creștere față de 2,55 zile în 2015. Această creștere este datorată în mare parte creșterii duratei pragramelor turistice înregistrate de agenții, în timp ce durata medie a șederii pentru pensiuni a stagnat.

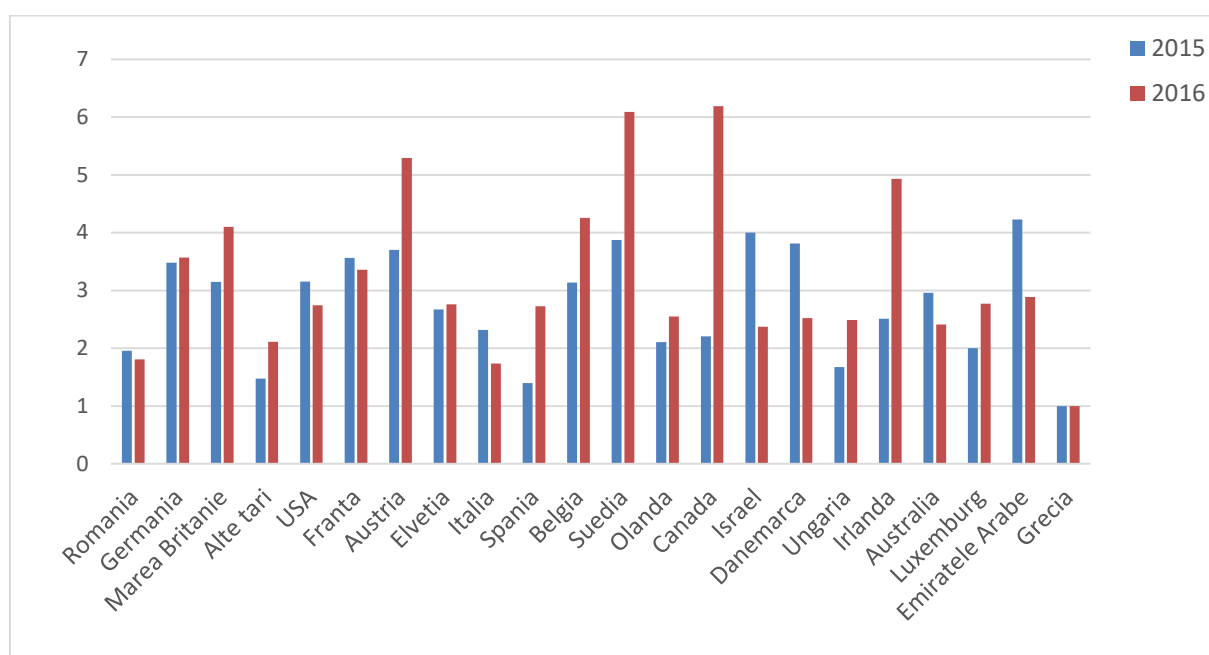

Figura 1: Durata medie a șederii pe țări

Tabelul de mai jos prezintă distribuția turiștilor în funcție de țara de proveniență. Astfel, ne putem da seama cu ușurință de ponderea importantă pe care o dețin românii din totalul turiștilor înregistrați la nivelul membrilor AER, iar aceasta continuă să crească. Concomitent, țări care au o pondere importantă ca durată a șederii continuă să scadă ca număr de turiști (Germania, Marea Britanie, Franța și Austria).

Diferența majoră dintre turiștii români și cei străini constă în modul în care sunt folosite serviciile turistice: românii folosesc cu preponderență servicii de cazare și își planifică vacanțe extrem de scurte, cu una sau două nopți de cazare, în timp ce turiștii străini stau mai mult timp, preferă programele turistice cu ghidare și activități în natură.

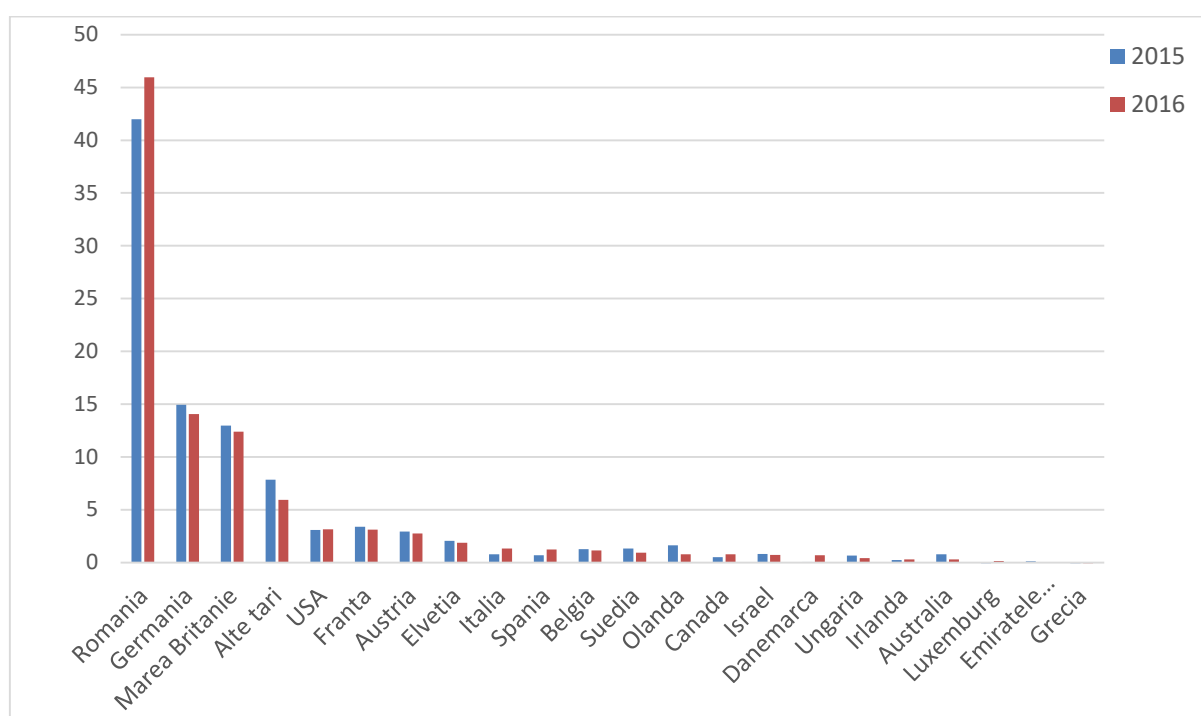
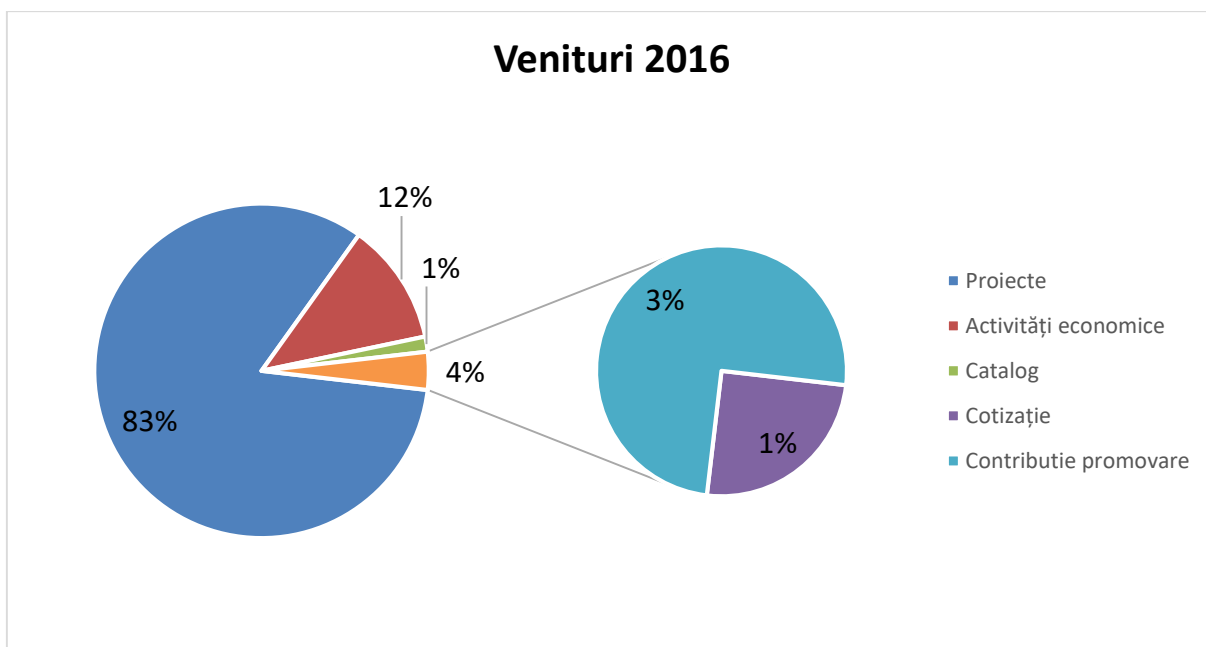

Figura 2: Distribuția procentuală a turiștilor în funcție de țara de proveniență

10. SITUAȚIA FINANCIARĂ (BUGETUL) PE ANUL 2016

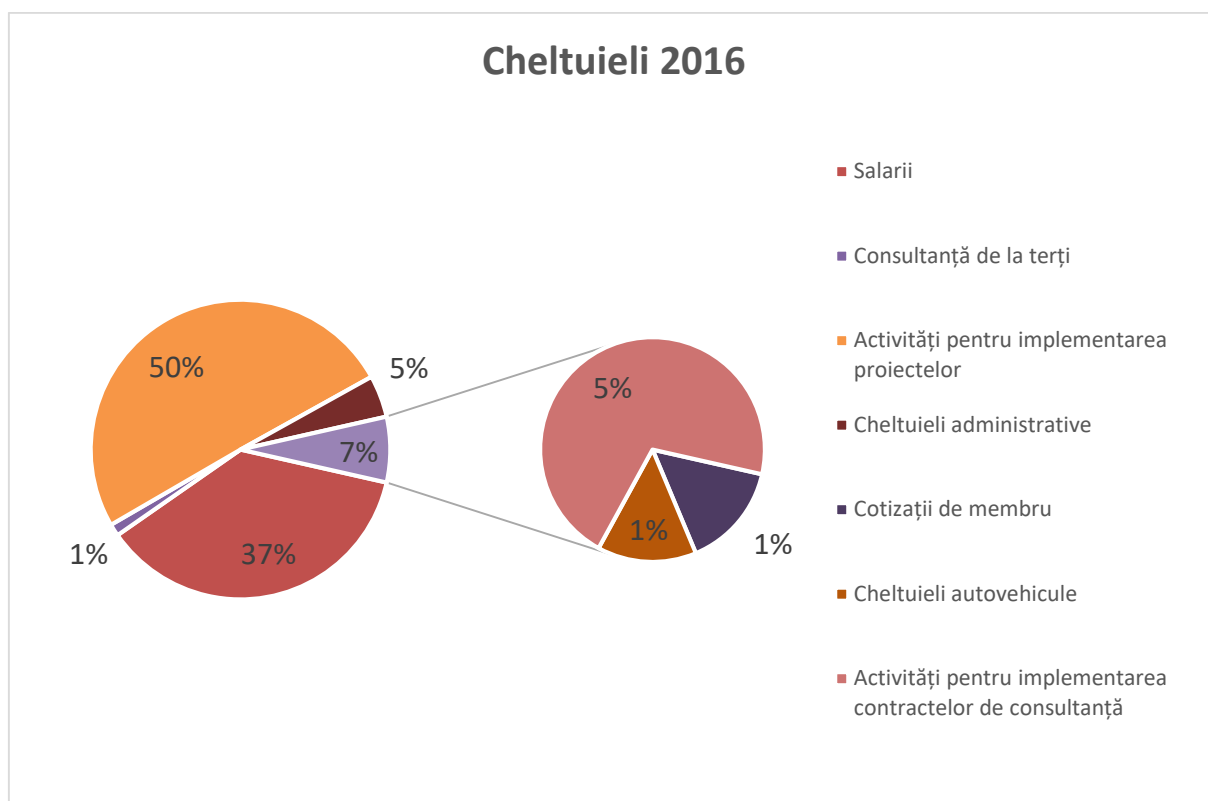
Venituri 2016

Surse	Lei
Proiecte	872.193
Activități economice	124.013
Contribuție membri pentru catalogul de promovare AER	15.319
Cotizație membri	9.628
Contribuție promovare	28.819
TOTAL	1.049.972

Cheltuieli 2016

Cheltuieli	Lei
Salarii	353.232
Consultanță de la terți	12.554
Activități pentru implementarea proiectelor	483.015
Cheltuieli administrative	43.583
Cotizații de membru	10286
Cheltuieli autovehicule	9686,29
Activități pentru implementarea contractelor de consultanță	47.872
SUBTOTAL	960.228

11. ECHIPA NOASTRĂ ÎN 2016

Andrei Blumer
Președinte

Bogdan Papuc
Director executiv

Bianca Burlea
Manager financiar

Andreea Herțanu
Asistent proiect

Eliza Donescu
Responsabil marketing și certificare

Iulia Olariu
Specialist interpretare

Alina Alexa
Consultant comunicare

Consiliul Director al AER:

Andrei Blumer – andrei.blumer@eco-romania.ro

Mihai Dragomir - mihai@mioritics.ro

Hermann Kurmes - office@cntours.ro

Mugur Pop – mugurpop@gmail.com

Erika Stanciu - autosuspendată